

Coses d'abans i d'ara

El dia del Ram, a l'hora de la benedicció, ningú havia vist mai tants cotxes a la plaça de l'església i voltants; en canvi, a l'hora de la missa, poca gent. S'ha vist que hi van per presumir el nen o nena, palma o palmó; ja que segur que als nens poc els hi expliquen el que representa aquesta festa i alguns pares, just saber-ho.

En temps nostre uns hi anaven perquè els veiessin, ja que els que no hi anaven eren criticats; en canvi ara ningú els mira malament tant si hi van com no. Els d'abans segur que hi tornaven algun altre dia a l'església, en canvi els d'ara quasi tots fins l'any que ve.

Aquesta Setmana Santa em mirava la processó de Burgos com els plovia i deien que molta gent plorava, igual com a Andalusia perquè els feien malbé les processons. Això que aquesta gent faran com els que van anar a beneir la palma, no s'en recordaran de tornar-hi fins l'any que ve.

Tot això em fa pensar en una situació que vaig viure quan era jove; era en temps de la guerra, doncs aquells tres anys ens va pedregar a la vinya més o menys, però l'últim any a casa ens va fer malbé tota la collita; era el dia de Sant Pere i quan va acabar la pedregada tothom mirava a qui li havia tocat i al pare li van dir que la nostra i molt. El pare va començar a renegar, dient tot el que li sortia, ja que veia que tot el treball d'un any, en cinc minuts tot a terra; com els de les processons encara que aquests no hi tenen de treballar tot l'any com havia fet el meu pare. Ell degut a això tenia difícil poder veure vi durant l'any, i aquell temps a les cases de pagès sense vi no es podia passar i per comprar-ne ho tenien difícil. Doncs quan el pare estava renegant i molt enfadat una dona li diu: "No cal que reneguis, Joan, que la culpa és perquè ara no es va a missa"; el pare encara es va enfadar més, renegant de tot el que li sortia; aquell temps es feia molt, els semblava que feia més home.

Dic això perquè què diria aquella dona si veiés que aquestes processons, que tot és religió i ho preparen per aquest fi, els falla també per culpa del temps. Doncs allò era ignorància i fanatisme que els dirigents ho cultivaven molt bé.

Això només ho podem escriure la gent gran que ho hem viscut; avui el vi no té cap importància sobretot pel jovent, però aquell temps tothom tenia la seva vinya, generalment es collia el vi pel seu gasto, també amb la seva boteta per fer el vi bo i una altra pel vi ranci; que n'hi afegien cada any i era per les festes grosses o quan hi havia algun malalt que

estava dèbil per reforçar-lo. El vi bo de l'any l'encetaven el dia de Nadal al matí; això era una festa ja que convidaven els parents i amics que hi anessin a provar-lo a veure si sortiria dolç i de passada farien la sucamulla, que per cert a mi m'agrada molt, i és clar el pare sense vins tot per terra.

Quan jo era jove també recordo que hi havia una dona que no faltava mai a missa de matí, fos el temps que fos i si la senties deia que no era creient, però que si no anava a missa, vivint quasi una hora lluny del poble, no s'enterava de res, i així es mudava i coneixia la festa, a més parlava amb els amics i s'enterava de les novetats del poble. Aquell temps no hi havia cap mitjà de comunicació.

També un home que encara és viu l'altre dia em deia que ell el diumenge si no anava a missa ja no es mudava ni feia festa de tot el dia i deia com aquella dona que no era creient.

Explico tot això perquè aquella dona que va fer enrabi al meu pare per dir-li que li havien pedregat la vinya perquè no s'anava a missa, i ara mires que alguns hi anaven pels amics per fer petar la xerrada i poder fer una mica de festa, que ara hi van per beneir el palmó o la palma i presumir d'algun fill o nét.

El pare potser es va enfadar més amb aquella dona perquè ella era més o menys igual, només hi anava perquè la veiessin sense fer res del que representa anar a missa. O sigui que si només se salvaran les vinyes dels que creuen i compleixen verdaderament el que significa anar a missa poques vinyes se salvaran de les pedregades, fins i tot d'alguns que ens volen donar lliçons.

Aquests dies com saben ha mort el Sant Pare; jo no sóc ningú per jutjar-lo però com sempre he dit no m'agrada tan protocol, folclore o cerimònies que s'han fet. Ja que el seu mestre tot era humilitat i senzillesa. Jo en el que crec i m'agrada és el cristianisme que practica la Mare Teresa de Calcuta, Vicenç Ferrer i la seva dona, o el bisbe català de Balsareny, Pere Casaldaliga, que amb senzillesa, sense sotanes i pocs calés fan obres cristianes de veritat. Aquests segur que tenen les vinyes assegurades, en canvi molts dels altres no ho veig tan clar, només els veus en enterraments com el del príncep de Mònaco, mai amb gent senzilla per bona que sigui.

Manel Cabot i Cuscó